

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01503/2018-ERU

V Praze dne 21. března 2018

Č. j. 01503-5/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-01503/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **J U K R spol. s r.o.**, se sídlem Žižkova 438, Sobědruhy, 415 10 Teplice, IČO: 627 40 377, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o:

I. Obviněný z přestupku, společnost J U K R spol. s r.o., se sídlem Žižkova 438, Sobědruhy, 415 10 Teplice, IČO: 627 40 377 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl pomocí zemního mechanismu (bagr) dne 12. listopadu 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Háj u Duchcova, ul. Ke Knížáku zemní práce v souvislosti se zřízením přípojky ze společného rozvodu plynu a vody ke stavbě rodinného domu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu DN 90, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 59 000 Kč** (slovy: padesát devět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu, vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08018.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 8. února 2018 doručeno k projednání oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, obvodního oddělení Duchcov (dále jen „Policie ČR“) sp. zn. [REDACTED]

společně se spisovým materiálem k projednání oznámení o přestupku, jehož se měli dopustit pan [REDAKCE] a pan [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení s panem [REDAKCE], ani panem [REDAKCE], neboť tito podezřelí se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození středotlakého plynovodu DN 90 (dále též „plynárenské zařízení“), dopustili v postavení zaměstnanců účastníka řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisu sp. zn. 01503/2018-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

Dne 12. listopadu 2017 se hlídka Policie ČR dostavila do obce Háj u Duchcova, ul. Ke Knížáku, kde došlo k poškození plynárenského zařízení. Na místě se kromě Hasičského záchranného sboru nacházel pan [REDAKCE], strojník bagru, a pan [REDAKCE], montér, který navigoval řidiče bagru při provádění výkopu. Pan [REDAKCE] Policii ČR na místě uvedl, že neví, jak k poškození mohlo dojít, a pan [REDAKCE] uvedl, že nejspíše musel bagrista zavazit o kámen. Oba shodně uváděli, že neviděli žádné vytyčení sítí, ani zásyp, ani pásy.

Pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti GridServices s.r.o., Policii ČR na místě sdělil, že po oznámení poškození plynárenského zařízení toto zaškrtil jednou škrticí svorkou, druhou škrticí svorku přivezl dodatečně jeho kolega. Dále sdělil, že dne 6. října 2017 prováděl na tomto místě vytyčení sítí pro firmu Ján Laky, Chládek a Tintěra, která prováděla elektrické přípojky k pozemku. Po provedení prací a zasypání výkopu provedl pan [REDAKCE] dne 6. listopadu 2017 kontrolu. Jinou žádost o vytyčení neobdržel. Vytyčení provádí značkovačem žluté barvy.

Policie ČR provedla fotodokumentaci, z níž je patrné, že vytyčení sítí žlutým značkovačem se nachází na chodníku. V místě provedeného výkopu se pak kromě žlutého označení nachází též modré značky (voda). Hlídka Policie ČR tak zadokumentovala, že výkop byl prováděn strojem, a to ve vzdálenosti menší než 1 m od vytyčení plynovodu, a poškození plynového potrubí odpovídá zásahu lžící bagru.

Do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 2. února 2018 pan [REDAKCE] sdělil, že při provádění výkopových prací se pro zrychlení práce rozhodli použít bagr k odkrytí zeminy nad přívodem vody. Poté, co došlo k poškození plynárenského zařízení, společně s panem [REDAKCE] učinili potřebná opatření k zajištění opravy. Na dotaz Policie ČR pan [REDAKCE] uvedl, že na chodníku bylo uloženo vody a plynu vyznačeno, ale už si to dobře nevybavuje.

Pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti Doly Bílina, který pro účastníka řízení vykonával práce na základě dohody o pracovní činnosti uzavřené na dobu od 1. listopadu 2017 do 31. prosince 2017, což účastník řízení doložil kopií dohody, dne 2. února 2018 Policii ČR do úředního záznamu uvedl, že si vybavuje, že vedení plynu bylo na chodníku označeno a že si je vědom, že práce v ochranném pásmu měli provádět ručně.

Účastník řízení doložil, že práce byly prováděny na základě stavebního povolení a že vytyčení bylo provedeno společností GridServices, jak vyplývá z protokolu o vytyčení č. [REDAKCE] vydaného pro objednatele Chládek & Tintěra dne 6. října 2017 pro stavbu s názvem [REDAKCE]. Vytyčení bylo provedeno s platností 2 měsíce.

Z korespondence Obecního úřadu Háj u Duchcova vyplývá, že přípojku nízkého napětí k ppč. [REDAKCE] v k. ú. Háj u Duchcova měla provést společnost Chládek & Tintěra, avšak zároveň mělo dojít k uložení dalších sítí (kanalizace, vodovod).

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] k úniku plynu do ovzduší v množství 201 m³. K přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům nedošlo.

Náklady na opravu poškozeného plynárenského zařízení a únik plynu vyčíslila společnost GasNet s. r. o., se sídlem Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „GasNet, s.r.o.“) na částku [REDAKCE] Kč. Způsobená škoda byla společností GasNet s.r.o. dne 14. prosince 2017 účastníkem řízení uhrazena bezezbytku, což správnímu potvrdil dne 16. března 2018 právní zástupce poškozené společnosti GasNet, s.r.o., [REDAKCE], advokát v plné moci.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení k dispozici protokol o vytyčení plynárenského zařízení měl, přestože byl vydán na žádost jiné osoby, a zaměstnanci účastníka řízení potvrdili, že vyznačení trasy plynárenského zařízení v místě stavby bylo zřetelné. V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spisu, že účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemním mechanismem (bagr). Z těchto okolností je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Správní orgán rovněž poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. přestupků právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením

právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy i mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu, či k jejímu poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v projednávaném případě porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky (škodlivostí přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V projednávaném případě došlo k poškození plynovodu a k úniku plynu do ovzduší v množství nikoli nepatrném. Lze proto konstatovat, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku a byla tak naplněna určitá míra společenské škodlivosti, neboť jednáním účastníka řízení došlo k porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy a k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl práce pomocí zemního mechanismu. Právě způsob, jakým účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl, byl hlavní příčinou poškození plynárenského zařízení. Správní orgán je tak toho názoru, že si účastník řízení nepočínal při výkopových pracích dostatečně opatrně, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a nevynaložil tak veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení zákonné povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným v příkazním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím

okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy z hlediska energetického zařízení většího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 201 m³, což hodnotí správní orgán pouze jako okolnost závažnost přestupku zvyšující. Jako polehčující okolnost správní orgán shledal skutečnost, že nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán rovněž jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení, tedy provedení přípravných prací pro opravu a úhradu škody způsobené provozovateli distribuční soustavy.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Ve Sbírce listin obchodního rejstříku účastník řízení jako poslední uveřejnil Výkaz zisku a ztráty ve zjednodušeném rozsahu ke dni 31. 12. 2014, ve kterém vykázal výsledek hospodaření před zdaněním ve výši ██████████ Kč. Účastník řízení podle výpisu z obchodního rejstříku i z informací uvedených na několika internetových stránkách společnosti podniká ve více oblastech, např. plnění nádob plynu, opravy silničních vozidel, klempířství a oprava karoserií, silniční motorová doprava nebo poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru, z nichž mu plynou příjmy. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k majetkovým poměrům účastníka řízení proto v žádném případě nelze hovořit o tom, že by pokuta ve výši uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí mohla být pro účastníka řízení likvidační. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha